

R

Roll No. ....

Total Pages : 8

10191/NK

Q-7/2111

THEORY AND PRACTICE OF WAR-I

Paper-DSS-101, DSSM-1101T

Semester-I

(Regular, D.E. & Private)

For Regular and Distance Education Students only :

Time Allowed : 3 Hours]

[Maximum Marks : 74

Note : The candidates are required to attempt **two** questions each from Sections A and B carrying 11 marks each and the entire Section C consisting of 15 short answer type questions carrying 2 marks each.

10191/NK/791/W/310

[P. T. O.

For Private Students only :

Time Allowed : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

Note : The candidates are required to attempt **two** questions each from Section A carrying 14 marks each and Section B carrying 13½ marks each and the entire Section C consisting of 15 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

1. Define the Modern war and discuss its features in detail.
2. Discuss the principles of War with suitable examples from Military History.
3. Write a detailed note on Guerilla Warfare.
4. Define the Limited War and discuss its Origin, Scope and Objectives.

10191/NK/791/W/310

2

SECTION—B

5. Define the Nuclear War and discuss main effects of nuclear explosion.
6. Define missile and classify them.
7. Critically evaluate the usefulness of various theories of nuclear war in maintaining Nuclear Deterrence.
8. What is the concept of Star War and discuss its counter measures?

SECTION—C

9. Write short notes on the following :
  - (i) What is the difference between Battle and War?
  - (ii) Who said, "War is a great affair of the State"?
  - (iii) Write a brief note on 'Administration' as a principle of War.

- (iv) How Modern wars are more destructive?
- (v) Write any three features of 'Blitz krieg war'.
- (vi) Write few lines on Mao-Tse-Tung".
- (vii) Give the types of Surprise.
- (viii) What do you mean by LIC?
- (ix) What do you mean by Non-conventional wars?
- (x) Write any two types of Missiles as per their ranges.
- (xi) Define Guerilla war.
- (xii) What do you mean by SDI?
- (xiii) Write a short note on total War.
- (xiv) Give the full form of NMD and TMD.
- (xv) Who wrote the famous book "On war"?

PUNJABI VERSION

ਰੇਗੂਲਰ ਅਤੇ ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ
ਹਦਾਇਤਾਂ:

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 74

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 11 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿੱਚ 15 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ :

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਗ B ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 13½ ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿੱਚ 15 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

1. ਅਜੋਕੀ ਜੰਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਸੈਨਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਦਾਹਰਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜੰਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
3. ਗੁਰੀਲਾ ਜੰਗਬਾਜੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
4. ਸੀਮਿਤ ਜੰਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਉਤਪਤੀ, ਭਵਿੱਖ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—B

5. ਪਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਵਿਸਫੋਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
6. ਮਿਜ਼ਾਇਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਕਰੋ।
7. ਪਰਮਾਣੂ ਡਰਾਵੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਨਿਊਕਲੀ ਯੁੱਧ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ (Theories) ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।

8. Star War (ਤਾਰਾ ਯੁੱਧ) ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—C

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

- (i) ਲੜਾਈ ਅਤੇ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?
- (ii) “ਯੁੱਧ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇਕ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜ ਹੈ” ਇਹ ਕਥਨ ਕਿਸਦਾ ਹੈ?
- (iii) ਪ੍ਰਬੰਧਨ (Administration) ਯੁੱਧ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- (iv) “ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਧ” ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਬਾਹੀਕ੍ਰਮ ਹਨ?
- (v) “ਬਲਿਟਜ਼ ਕਰੀਗ ਯੁੱਧ” ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- (vi) ਮਾਉ-ਤਸੇ-ਤੁੰਗ (Mao-Tse-Tung) ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਸਤਰਾਂ ਲਿਖੋ।
- (vii) ਅਚੰਭੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੱਸੋ।

- (viii) ਐਲ.ਆਈ.ਸੀ. (LIC) ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (ix) “ਗੈਰ-ਪਰੰਪਰਾਗਤ” ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (x) ਰੋਜ਼ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਜ਼ਾਇਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।
- (xi) ਗੁਰੀਲਾ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
- (xii) ‘ਐਸ.ਡੀ.ਆਈ.’ (SDI) ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (xiii) ਪੂਰਨ ਯੁੱਧ (Total war) ਉੱਤੇ ਇਕ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- (xiv) NMD ਅਤੇ TDM ਦੀ ਪੂਰੀ ਫਾਰਮ ਦੱਸੋ।
- (xv) ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੁਸਤਕ ‘ਆਨ ਵਾਰ’ (On War) ਕਿਸਨੇ ਲਿਖੀ ਹੈ?